

Izhaja vsak dan

tudi ob nedeljah in praznikih) ob 3. uri, ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.

Posamezne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 večer. Cene oglaševanja 16 stotink na vrsto peti: poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 570.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilne pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija list a „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Državni zbor.

DUNAJ 2. — Zbornica poslancev. — Med došlimi spisi je interpelacija posl. Ellenbogenskega in tov. za ministrskega predsednika kakor voditelja ministrstva za notranje stvari, tihoča se postopanja državnega pravdnštva in redarstva v Gorici nasproti štrajku tamošnjih šivilj dne 14. julija t. l.; nadalje je interpelacija posl. Spinčiča in tovarišev glede pristajniških priprav v Opatici.

Čitanje dopisov, katero se je vsled zahtev Čehov vršilo doslovno, trajalo je do 2. ure in trideset pop. Predsednik je hotel na to postaviti v razpravo najni predlog posl. Dvořaka glede spremembe § 14. Proti temu sta protestirala posl. Güta in Gross.

Posl. Güta očital je predsedniku, da se boji Čehov. Predsednik je zavrnil trditve, da se da po komu strašiti, kakor tudi očita nje pristranosti ter je izjavil, da ostaja na svojem stališču.

O burnih protestih, poделil je posl. Bocku besedo o utemeljevanju njegovega govora.

Ko je posl. Dvořak dokončal svoj utemeljevalni govor, v katerem je klical na zlobo § 14. hotel je predsednik posvetovanje pretrgati. Zbornica pa je na predlog posl. Steinwenderja sklenila nadaljevati razpravo.

Prvi govornik contra, posl. Baxa, kateri je govoril deloma nemški deloma češki, izjavil se je za popolno odpravo § 14. ter za odpravo centralizma, katerega bi moral na demestiti federalizem. — Govornik je obširno pojasnjeval narodno obmejenje na Češkem. Govor posl. Baze trajal je 4 ure in končal ob 7. uri in trideset večer. Na to bila je razprava pretrgana.

Priljudna seja bo jutri. Imunitetna zadeva posl. Wohlmeyerja in Völklja.

DUNAJ 2. Imunitetni odtsek poslanske zbornice je sklenil dovoliti sodni oblasti, da sme postopati proti posl. Wohlmeyerju in Völklju.

Iz Ogrske zbornice.

BUDIMPEŠTA 2. V poslanski zbornici je opozicija danes nadaljevala s tehnično obstrukcijo.

Po prečitani zapisniku zadnje seje sta posl. Okolicsany od Szederkenyijeve frakcije in Lengyel od Košutove stranke predlagala več sprememb k zapisniku.

Ministrski predsednik grof Tisza je na to izjavil, da so mu gospodje poslanci od opozicije s tem, da so povzročili zopet novo debato o zapisniku, izkazali le veliko uslugo. To postopanje opozicije dokazuje madjarskemu narodu, da doleti Ogrsko jednaka osoda, kakor Poljsko, ako bo nadaljevala po teh poteh. Mi vas danes — dejal je minister — nikakor nečemo ovirati v izvrševanju tega

vsakega »patriotičnega« delu, s časom pa dobimo orožje v roke tudi proti takemu postopanju.

Posl. Ugron je menil, da ni pričakoval od ministrskega predsednika lekcij in sumničenj.

Ministrski predsednik, grof Tisza je na to odgovorjal, da ni delil lekcij, niti da ni nikogar sumničil. On da je le konstatiral dejstvo, da poslanci o sedanjih razmerah s takimi vprašanji ovirajo delovanje parlamenta. To da ima pravico konstatirati.

Sledilo je na to več poimenastih glasovanj o predlaganih spremembah k zapisniku ter so bile vse spremembe odklonjene.

Več opozicijskih poslancev hotelo je govoriti tudi o drugih predmetih in je zahtevalo, naj se o tem glasuje po imenih. — Zbornica je te zahteve odklonila.

Ko je bila dovršenih več glasovanj, zahtevala je opozicija, naj se preštejejo poslanci ter je mej štetjem zapustila dvorano, da bi tako povzročila nesklepnost. Kljub temu pa se je zbornica vsled navzočnosti 101 poslancev izkazala sklepno.

Tudi ko je posl. Poszgay hotel govoriti o političnem položaju, zahtevala je opozicija, naj se o tem glasuje po imenih.

Ministrski predsednik je na to izjavil, da se ponovno zahvaljuje opoziciji za njen postopanj, ker bo opozicija na ta način najlažje popolnoma izgubila ves svoj ugled pred deželo in jo vsled tega javno mnenje kmalu pomete s političnega pozorišča. Nekaj pa mora vendar pripomniti: sko noče večina prepričati počenjanja obstrukcijskih elementov, je to njena pravica; vendar pa večina ni obnemogla nasproti obstrukcijskim nam silam. Zbornični predsednik da ima v smislu zbornice reda pravico preizeti zahteve poslancev, ako miso iste upravičene.

Po nekaterih opazkah posl. Lengyela pričela je zbornica drugo glasovanje, ki je trajalo skoraj eno uro.

Po 6. poimenastem glasovanju je zbornica overovala zapisnik. Pred prehodom na dnevni red sta poslance Sboray in Lengyel protestirala proti prepovedi zborovanj opozicijskih visokokoleev, med tem ko da so dovoljene liberalne manifestacije proti obstrukciji. V tem vidita omenjena govornika kršenje svobodnega izražanja svojega mnenja ter kršenje zborovalne pravice.

Grof Tisza je opravičeval prepoved dijaških zborovanj s tem, da je rektor univerze že večkrat priporočal, naj se brez njegovega dovoljenja ne dovoljujejo dijaška zborovanja. Govornik je dostavil, da so take odredbe tudi v interesu vseučilišne mladine in dotičnih starišev. Patriotizem dijakov da mora nositi sledove. Pri velikih narodih se nikoli ne dogaja, da bi učeca se mladina

hotela zrelih možem iztrgati politično vodstvo iz rok. Najboljši prijatelji mladine so tisti, kateri jo navajajo k resnemu delu. Ona rektorjeva odredba da je torej popolnoma upravičena. (Živahna pohvala na desnici.)

Seja je bila zaključena ob 7. in pol uri večer. Prihodaja seja bo jutri.

Ogrske parlamentarne vesti.

BUDIMPEŠTA 2. Danes so imeli konferenco oni člani Košutove stranke, kateri so naklonjeni miru in katerih je vseh skupaj 23. Sklenilo se je, da ima častni predsednik Košutove stranke, posl. Thaly, za jutri popoldne sklicati strankino konferenco. Na tej konferenci sklepalo se bo tudi o onih vprašanjih, ki so o večerjšem sklepanju v strankini konferenci ostala nerešena.

Ogrska korespondenčna pisarna doznaje, da se na tej jutrajšnji konferenci spopolni oni Košutov predlog, o katerem se večeraj ni sklepalo. Predlog spopolni se s tem, da ima stranka določiti svoje stališče tudi z ozirom na armadne vprašanje.

BUDIMPEŠTA 2. Ljudska stranka je imela danes v poslanske zbornici konferenco, na kateri se je sklenilo, da bo stranka ustrajala na svojem dosedanjem stališču, t. j. da je vsakemu članu svobodno udeleževati se obstrukcije ali ne.

BUDIMPEŠTA 2. Širi se govorica, da je grof Aleksander Karoly izjavil grofu Apponyju, da v nikakem slučaju ne misli izstopiti iz liberalne stranke.

BUDIMPEŠTA 2. Zatrjuje se, da se konferenca Košutove stranke ne sestane danes, marveč še le v petek ob 8. uri večer in to na željo obstrukcijskega.

Reforma obrtne uprave.

DUNAJ 2. Danes je imela svojo sejo osrednja zveza avstrijskih industrijaleev. V isti preitalo se je sporočila o stanju akcije glede reforme obrtne uprave in tozadevno naredbo ministrskega predsednika g. dra. Koerberja, katere naredba nalaga političnim oblastvom, naj strankam dovoljujejo pregledovanje aktov, naj povsipejšje postopanje in naj obširno utemeljujejo razsodbe. To ministrsko naredbo je seja pozdravila hvaležnim priznanjem in je sklenila, naj se ta zahvala sporoči ministrskemu predsedniku, kateremu je istočasno priporočiti; naj nadaljuje na zapričetju poti ter energično izvede reformo obrtne uprave, v kolikor ni ista odvisna od zakonodaje.

Dijaške demonstracije na Ruskem.

PETROGRAD 2. V Kijevu in Varšavi so se zadnje dni vršile demonstracije dijakov na tamošnjih vseučiliših. V Kijevu so bile demonstracije naporjene proti profesor skemu solišču, katero je imelo soditi one dijake, ki so se udeležili dijaških nemirov dne 16. novembra. V Varšavi pa so visokodijci. Solze obupa so se mu udle po licih; večjo pol občutimo namreč nad izdajstvom, uničujočim naši nadarjenosti dolžni rezultat, nego pred pretečo smrtjo. A čim bolj se je rotal kapitan, tim manje se je storilo. On sam je sprožil top, v nadi, da ga bodo žuli na obrežju. V tem hipu je gusar, bližajoči se z obupno naglico, odgovoril s topovim strelom, čegar krogla je padla kacic deset sežnjev od »svetega Ferdinanda« v vodo.

»Strela!« je zavpil general, »kako je bilo to merjeno!«

»Oa! Vidite, ča govori ta, je treba molčati!« je odgovoril jeden mornarjev.

»Parizian bi se ne bal tudi nobene angleške ladje.«

»S tem je povedano vse«, je vzkliknil kapitan obupno, naravnnavši daljagled proti obrežju, kjer pa ni opazil ničesar. »Se mnogo dalje, nego sem menil, smo oddaljeni od Francije.«

»Čemu se žalostite?« je dejal general. »Vai Vaši popotniki so Francozi in so vzeli v najem Vašo ladjo. Gusar je Parizian, kakor pravite. Nu, dobro, nategnite belo zastavo...«

šolei demonstrirali proti poklanjanju venca od strani vseučilišca nekdanjemu kuratorju varšavskega učnega okraja. V Kijevu je proti demonstracijam nastopilo vojaštvo, v Varšavi pa redarstvo.

Krive vesti o carjevi bolezni.

PETROGRAD 2. Vse vesti, ki so se raztrosile o carjevi bolezni so krive. Car je popolnoma zdrav.

Povodnji v Bosni.

SARAJEVO 2. Dolgotrajno deževje je skoraj po vsej deželi povzročilo povodnji. V Trnovem je voda podrla most. Istotako je voda odnesla most pri Han-Prači. Trebinje je deloma pod vodo. Na železni progi Rama-Jablanica je voda 130 m na dolgo pokvarila železnični tir. V Višegradu dobilo je več hiš vsled povodnji nevarne razpoke. Na železnični progi Mostar-Gabela je promet zaustavljen. Voda reke Narente se je dvignila do dosedaj še nedosežene višine.

Delavski nemiri na Francozkem.

BORDEAUX 2. Včeraj priredili so štrajkujoči delavci velike demonstracije, ki so se slednjič razvile v izgrede. Došli so redarji in orožniki, kateri so hoteli izgreduke razgnati. Štrajkovci pa se niso hoteli pokoriti poveljem redarjev, vsled česar je prišlo do spopadov med 2000 delavci in redarstvom ter orožništvom. Štrajkovci so redarje in orožnike obmetavali s kamenjem. Bilo je mnogo njih ranjenih.

Nobelova nagrada.

STOCKHOLM 2. Zatrjuje se, da se je letošnja nagrada iz Nobelove ustanove razdelila med Ibsenom in Björnsonom.

Potresi v Bolgariji.

SREDEC 2. Tudi včeraj ponovil se je potres v Sredu in v pokrajini Rilo.

Sneg na Španjskem.

MADRID 2. Vsled velikih zametov je pretrgan železniški promet v pokrajinah Asturija, Galicija in Leon. V Bilbao in S. Sebastianu leži sneg 1 meter visoko.

Boji v južni Afriki.

SVAKOPMUND 2. Reuterjeva pisarna javlja: Ko je nemški stotnik Kopp zavzel Sanfontein, pobegnili so Bondelsvartsi na otoke reke Oranje, ki se nahajajo na Angležkem ozemlju. Boji so se vršili dne 21. in 22. nov. in so bili jako hudi. Hotentoti so imeli velike izgube.

Posestvo »proroka« Dowie zaplenjeno.

CHICAGO 2. Uradno se je zaplenilo posestvo »proroka« Dowie v Zion City, katero posestvo se ceni na 20 milij. dolarjev. Dowie je izjavil, da mu je mogoče poplačati svoje dolgove. Izgube njegove izhajajo iz potovanja po Ameriki.

Mandžursko vprašanje pred razsodiščem v Haagu.

WASHINGTON 2. Glasi se, da mislijo Zjedinjene države svetovati Rusiji, naj vpra-

»Potopi nas«, je odvrnil kapitan. »Mari ni vsega zmožen, če gre za to, da se polasti bogatega plena?«

»Ah! če je gusar...«

»Gusar!« je odgovoril mornar »plašnim pogledom. »Ah! vedno se drži pravega reda, ali pa zna vsaj tako narediti!«

»No«, je rekel general, dvignivši oči proti nebu, »torej se udamo.« Imel je ravno še dovolj moči, da se je vzdržal solz.

Komaj je izgovoril te besede, je že priletela po drugem strelu bolja namerjena krogla v trup »svetega Ferdinanda« in ga prevrtila.

»Zasukajte proti vetru!« je zapovedal kapitan žalostno.

In mornar, ki je bil branil Parizanovo poštenost, je jako urno pomagal na tem obupnem mauveru. Moreče pol ure je vtrajalo moštvo v najhujši prepadenosti. »Sveti Ferdinand« je vozil seboj štiri milijone pijastrov, ki je tvorilo imetje petarih potovalcev, in premoženje generalovo je znsušalo milijon stotisoč frankov.

(Pride š.)

PODLISTEK.

Ženska tridesetih let.

Francoški epikal: Honoré de Balzac.

Poslovenil K. Z.

V.

(62)

Dvojno snidenje.

»Oteloc« je bil oddaljen komaj kake tri milje. Čeprav moštvo ni slišalo pogovora mej markijem in kapitanom Gómezom, je bil vendar dovedel pojav tega jadra večino mornarjev in popotnikov na mesto, kjer sta bila oba govornika. Toda, kar so skoro vsi smatrali brik za trgovsko ladjo, so opazovali njegov prihod z zanimanjem. Kar na enkrat je zavpil jeden mornarjev na ves glas:

»Svetega mi Jakoba! Zgubljeni smo, to je parizki kapitan!...«

O tem groznem imenu se je širil po vsem brikustrah in nastala je neopisna zmešnjava. S svojim odgovorom je zbudil španski kapitan v mornarjih hipno energijo; in hoče, naj velja kar hoče, da doseže kopno v tej nevarnosti, si je prizadeval, da se nate-

gnejo vsa zgornja in spodnja zavetas, krmilna in leva jadra, pritrdjena na rajnah, da izroči vetru vsa platneno površino. Toda brez velikih težav niso mogli izvršiti tega manevra: manjkalo jim je onega čudovitega soglasja, ki nas tako očara na bojni ladiji. Da si je »Oteloc« zbog dobro urejenih jader drčal podobno lastavici, se je navidezno tako malo približeval, da so si naredili Francozi prjetno iluzijo. V trenutju, ko je »sveti Ferdinand« po velikanskih naporih in sprtnih manevrih, katerim je bil pomagal Gomez sam s svojimi kretnjami in ukazi, zadobil hitrejši tek, je krmil z napačnim ubratom krmila (gotovo samovoljno) zavril ladjo v stran. Jadra, zadeta od vetra po strani, so plapolala tako močno, da so se v vsej svoji širskosti zasukale po vetru. Najprednejša jadra so se polomila in ladija je bila brez vodstva. Neopisen srd je storil kapitana bledejšega od jader. Z jednim samim skokom se je vrgel na krmilarja in mahnil za njim z bodalec tako močno, da ga je — agrešivši ga s cer — sunil v morje. Prjemši na to za krmilo je skušal popraviti strašni nered, ki je razburkal njegovo vro in pogumno la-

šanje glede odpoziva svojih čet v Mandžuriji predloži razsodišču v Haagu.

Rumunska vlada za rumunske šole in cerkve v Macedoniji.

BUKAREŠTA 2. Vlada je predložila komori zakonski načrt, ki določuje 600.000 frankov podpore za gradnjo rumunskih šol in cerkev v rumunskih občinah v Macedoniji. — Poslanec prireditelj so vladi navdušeno ovacijajo.

Iz francoske zbornice.

PARIZ 2. Komora je v današnji predpoludanski seji vsprejela več poglavij proračuna vojne mornarice. Nekateri govorniki so obsodili odstranjenje usmrtitvenih sester iz bolnišnice vojne mornarice in Pelletanove obtožbe istih.

Poslanec Meslier govoril je o veliki umrljivosti v vojni mornarici posebno na jetiki.

Minister za vojno mornarico, Pelletan je obljubil, da posveti temu vprašanju svojo pozornost.

Iz italijanske zbornice.

RIM 2. Komora je nadaljevala razpravo o vladnih izjavah. Govorili so posl. Chimienti, Barzilai, Caopinna, Ferraris in Bissolati. — Razprava bo jutri nadaljevala.

Res Carinthiacae.

Vložil sem dne 5. oktobra 1903 v imenu svojega klijenta g. F. H. iz Ljubljane proti g. F. A. iz Celovec zaradi 20 K. spr. na e. kr. okrajnem sodišču v Celovec slovensko opominjevalno tožbo.

Dne 27. oktobra 1903 sem prejel od e. kr. okrajnega sodišča v Celovec intenzirano plačilno povelje z dne 7. oktobra 1903. opr. št. M. III. 176/3 in sicer v slovensščini; pripominjam, da se nahaja na tem meni dostavljenem plačilnem povelju opazka: »nasprotniku dostavljeno dne 15. oktobra 1903«, zapisana od dotičnega g. pisarniškega uradnika v slovensščini.

Dne 30. oktobra 1903 sem vložil imenom svojega klijenta zoper gosp. F. A. na e. k. okrajnem sodišču v Celovec mobiljarno izvršilen predlog — seveda v slovensščini.

Na ta svoj izvršilni predlog pa sem dobil dne 7. novembra 1903 od tistega sodišča izvršilno dovolilo z dne 2. novembra 1903. opr. št. E. 2693/31 in sicer v blaženi nemščini — od istega sodišča, ki je prvo mojo tozadevno vlogo — opominjevalno tožbo — rešilo slovensko!

Rum teneatis, amici!

To je bil menda nekaj odgovor, ali bolje rečeno zaničljiva revanche na resolucije, sklenjene na protestnem shodu slovenskih olivnikov z dne 25. oktobra 1903 v Ljubljani v prid našim bratom-trpinam na Koroškem!

Seveda sem zoper to nemško rešitev slovenskega izvršilnega predloga energično remonstriral, vložil 9. novembra 1903 nadzorno pritožbo na e. kr. deželno sodišče v Celovec, vrnil, ohranilo isti priklonil dotično nemško izvršilno dovolilo ter zajedao vso zadevo naznanil višjesodnemu predsedniku v Gradcu in justičnemu ministerstvu na Dunaji, zahtevaje slovensko rešitev slovenske vloge, pri tem izrecno sklicujo se na člen XIX. državnega osnovnega zakona, na ministersko naredbo z dne 20. oktobra 1850 št. 13.553, na naredbe pravosodnega ministerstva od dne 15. marca 1862 št. 865, z dne 10. oktobra 1865 št. 1861, z dne 5. septembra 1867 št. 8636/9396, z dne 18. aprila 1882 št. 20.513 ex 1881, z dne 21. julija 1887, št. 12.118, z dne 11. junija 1888 št. 6556, z dne 20. marca 1889 št. 5340 in z dne 24. novembra 1895 št. 20.486, glasom kojih se je proglasilo slovensčino na Koroškem za sodni jezik!

A glej čuda!

Dne 25. novembra 1903 sem prejel od predsedstva e. kr. deželnega sodišča v Celovec sklep z dne 11. novembra 1903 št. Praes. 2917/173 te-le vsebine:

»In Erledigung der Aufsichtsbeschwerde, deren Beilage im Anschlusse zurückgestellt wird, teile ich mit, dass ich angesichts der Bestimmungen des für Kärnten massgebenden J. M. Erlasses vom 15. März 1862 Praes. 865 Punet 4-und mit Rücksicht auf den Umstand, dass F. H. ein in Laibach etablierter Geschäftsmann der deutschen Sprache ohne Zweifel mächtig ist — nicht in der Lage bin, die gewünschte Verfügung zu treffen.

Ullepitsch«.

Od višesodnega predsedništva graškega in pa od justičnega ministra dunjskega pa

do danes še nisem prejel nikake rešitve — ker se jima menda ne zdi vredno odgovorjati slovenskemu odvetniku, brančemu svoje in svoje stranke zakonito zajamčene pravice na Koroškem!

Komentarja k temu pač ni treba!

Nemška preširnost hoče svoje grabljive roke liki morski polipi raztegniti že na stranke iz Kranjske!

Stvar naših poslancev je, da store temu početju prepotentnih nemških sodnih uradnikov — ki škilijo tjekej čez mejo v neko sosešno državo — imena ne imenujem, ker bi znal inače g. državni pravdnik Vaš cenjeni list zapleniti — že enkrat korenito konec in da pomorejo naši mili materinščini tudi v tužnem Korotanu do že zakonito jej zajamčene enakopravnosti in pravice!

Naj ostane tukaj strankarski boj v ozadju — skupno na delo!

Caveant consules!...

V Ljubljani, dne 29. nov. 1903.

dr.—r.

Avstrijske vojaške priprave za eventuelne dogodke na Balkanu.

Iz lista »Reichswehr«, o katerem je soditi, da je precej dobro poučen o tem, kar se godi in ukrepla v visokih vojaških krogih, posnemljemo:

Povodom določeb glede običajne zamenjave posadk v letu 1904., je določeno tudi, da 36 batalijonov, nameščenih sedaj v monarhiji, ima biti do dne 7. aprila pripravljen za eventuelen odhod na Balkan. 17 teh batalijonov zadobe takozvano »povišano mirovno število stanje« in imajo zameniti istotoliko batalijonov od čet, ki so sedaj v okupiranih deželah.

Na spomlad, ob času torej, ko morda zopet počne ustaja v Macedoniji, bo imela Avstrija v zasedenih deželah 17 batalijonov več, torej skupno 53 batalijonov. Druzih 19 batalijonov pa bo pripravljenih v notranjosti monarhije, v prvi vrsti za spremembe v posadkah v monarhiji, a eventuelno tudi za odhod v okupirane dežele.

Par zanimivosti iz velike politične debate.

Velika politična debata, v katero se je bila zapleta zbornica poslancev, vsled znanih izjavanj dra. Koerberja, je zaključena. Za razmerje, v katerem živi Koerberjeva vlada nasproti skupinam v parlamentu, je poučno že dejstvo, da je bil pro-govornik načelnik nemške ljudske stranke dr. Derschatta, contra-govornik pa Čeh dr. Stransky. Že po tej okolnosti je razvidno, kako Koerberjeva vlada razdelja luč in senco: kam padejo žarki nje ljubezni in kam seaca nedobrohotnosti, ki pa se v svojih skrajnih izrastkih — na pr. tam, kjer se zrčunja sfera pravice in interesov našega slovenskega naroda — izgublja celo v črno temo mržnje.

Po tem takem smemo tudi vlado pozivati na moralno odgovornost za pozitivno laž in tartiferijo, ki jo je izustil načelnik nemške ljudske stranke dr. Derschatta, rekši, da za izpražena uradniška mesta na Spodnjem Štajerskem nedostaja slovenskih prosilcev, da so morali — da bi prišli v okom temu nedostatku — ustvariti kurze za slovenski jezik, in da Slovencem ni do tega, da bi na Štajarskem in Koroškem dobili slovenski govoreči uradniki, ampak oni da hočejo imeti uradnikov, ki bodo delovali agitatorično v slovenskem zmišlu.

Tako je govoril dr. Derschatta. Pomanjkanje slovenskih prosilcev da je, je trdil ta govornik vspricho dejstva, da je polno slovenskih uradnikov interniranih po nemških krajih in da jih pod vsemi možnimi pretvezami gonijo na Kranjsko in celo v Bozno. Ali če se načelnik veliki stranki, ki je med vsemi strankami menda v najtesnejih dotikljajih z vlado, če se načelnik take stranke, ki bi moral biti že zbog te svoje lastnosti na precej višjem moralnem nivo in, nego so oni, katere vodi, upa tajiti ali pacificirati dogodke, ki se vrše ob belem dnevu in pred vsem svetom: potem se le nam stopa živo v zavest kake moralne kvalitete so skupine, a katerimi se nam je boriti za svojo najeleментарneje pravo, in kake moralne kakovosti je tudi vlada, ki se opira izključno na take stranke in jim — služi!

Zaključek te velike politične debate je bil zelo poučen tudi in posebno za Italijane. Contra govornik Čeh Stransky je bil, ki je povzdignil svoj glas za pravo Italijanov ob vseučiliškem vprašanju! Čeh, Slovan, je bil, ki je z besedo polno gneva, ožigosal izjavo

posl. Nemca Lemischa, ki je pošiljal Italijane v Abesinijo, ako si hočejo ustanovljati vseučilišča! Slovan je bil, ki je žigosal postopanje Nemcev nasproti Italijanom in se je odkrito in iz poštenega prepričanja potegnil za kulturne pravice teh poslednjih in Nemec je bil, ki je Italijane podil s temi pravici v Afriko!

Grenka je bila sodba, ki jo je izrekel posl. Stransky o Nemcih. Ali s to sodbo o Nemcih so tudi Italijani dobili grenko lekciijo, da bi morali zardečiti od srama radi svoje dosedanje politike, s katero so hlapčevali Nemcem in s katero so si prislužili to nagrado, da jih danes isti Nemci pošiljajo v Afriko in jih s tem še zasramujejo radi velike nesreče, ki je bila zadela italijanski narod! Da li bodo Italijani znali, in hoteli erpiti moralo iz lekcije, ki so jo prejeli ob zaključku velike politične debate v avstrijski zbornici?!

Hrvatske in srbske drobne vesti.

Zopet en dokaz, da nova hrvatska vlada ni nič bolja od prejšnje! Sistem je ostal isti! Orožnik Feketa, ki je prvi izpalil puško v Zaprješću in ubil branitelja zakona, je prestavljen v Varaždin in je — avanziral! Imenovan je namreč za postajevojdjo. — Javnost je zahtevala proti njemu najstrožjo preiskavo, a višje oblasti so nagradile ubijalca! Na Hrvatskem so torej že take prilike, da se ubijalec (še državni organi k temu!) povišujejo! Eh, Turek, nisi ti najhujši!

»Obzor« javlja, da se skliče sabor na dan 15. decembra; regnikolarna deputacija pa da se snide prej.

»Horn Cpobopan« (Novi Srbobran) javlja, da se skliče izredno zasedanje srbskega narodno-cerkvenega sabora v Karlovcih na 14. marca 1904.

Slavnostna seja »Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti« se bo obdržavala 12. t. m. ob 5. uri popoldne. Najprej bo govoril predsednik Smičiklas slavnostni govor; potem prečitajo tajniki svoja letna poročila in pravi člen dr. T. Maretič svojo razpravo: »I. S. Turgenjev v hrvatskih in srbskih prevodih«.

Na Hrvatskem se še vedno obdržavajo shodi za financijelno samostalnost in sicer se vedno kar tare občinstva. Narod komaj čaka shodov, kar je najjasnejši dokaz, kako rad se daje poučiti do sedaj zanemarjeni hrvatski kmet.

Županijske skupščine, te madjaronske trdojave, so se začele oglašati za hrvatsko domobransko kadetno šolo, ki naj bi se ustanovila v Zagrebu, kjer je enkrat že bila. O tej stvari spregovorimo še, a že danes konstatujemo, da bi bila taka šola več nego potrebna, ker je v hrvatskih domobranskih polkih (hrv. narodna vojska) že zelo veliko oholih Arpadovih sinov.

Položaj na Ogrskem

Danes že moremo zabeležiti dogodek, ki potrjuje naš včerajšnji izrek, da hipno zjasnenje na Ogrskem ne daje še nobenega zagotovila, da se obzorje ne potemni zopet. — Včeraj smo povdarjali, kako se je že parkrat zgodilo tekom te dolge krize, da se je večina opozicije izrekla za milejšo taktiko, a se je ista večina potem priključila manjšini, ki je hotela neizprosno nadaljevati najsrdečje taktiko. Enkrat že je opozicija pustila svojega vođjo Košuta na cedilu, ker je hotel transigrirati. Ta igra se je zopet ponovila. — Opozicija je sicer aplavdirala v zbornici spravljivemu govoru Košuta, naslednjega dne pa se je na strankinem shodu komaj polovica izrekla za predlog Košutov, naj se preneha z obstrukciijo. — 27 jih je glasovalo za, 27 pa proti. — Vsled tega rezultata je Košut odložil predsedništvo stranke in je torej vsa pravna akcija zaključila s padcem nje zasnovatelja. Obstrukcija na Ogrskem slavi eno zmago več.

Italijanski parlament

Je predvčerašnjim otvoril zopet svoje zasedanje. — Važnost tega dogodka je povišana s tem, da je bil isti spojen s predstavljajem nove vlade Giolittijeve. Ministerski predsednik Giolitti je razvijal program nove vlade. Povdarjal je potrebne socialne, gospodarske in financijelne reforme izlasti pa narodno dolžnost, da se pomore južnim pokrajinam Italije. Giolitti je napovedal vojno — analfabetizmu in nevednosti in je priznal, da je

javni ljudski pouk v Italiji še na jako nizki stopinji. Govore o razmerah do drugih vlasti, je povdarjal, da so ti odnošaji najboljši in se je o tem skliceval o prisrčnem vsprejemu, ki so ga priredili kraljevi dvojici v Franciji in na Angležkem.

Na to je začela debata o vladinem programu.

Dnevne novice.

Glasovi novinstva o »Edinosti«. Dubrovačko »Jedinstvo« piše v svoji številki od 27. novembra:

»Edinost« je začela izhajati vsaki dan v Trstu. To je izvrsten slovenski in slovanski list. Ima množstvo izvirnih brzojavov, kakor nobeden naš, niti tuji list od Ljubljane do Dubrovnika, a Hrvat razume slovenski kakor hrvatski. Tudi glede ekspedije je tako urejeno, da more vsakdo v Dalmaciji prejeti »Edinost« prej kakor drugi dnevnik. — Priporočamo rodoljubom, posebno društvom in kavarnam, da se naročijo na zanimivo, vro in patrijotično »Edinost«.

Ekscelencija grof Gočss se mudi na Dunaju. Radi tega potovanja g. namestnika se ugiblje po Trstu to in ono. Eni menijo, da je g. namestnik odšel na Dunaj radi razpuščenja našega mestnega sveta. Drugi pa segajo višje in spravljajo to potovanje v zvezo z vestjo, ki se je širila te dni po listih o padu dr. Koerberja. Dotične vesti so stavljenamreč tudi našega namestnika v kombinacijo kakor načelnika prihodnji prehodni vladi, ki da ima slediti žalostno ponesrečenemu sedanjemu zistemu — objektivnosti.

Provokacije v sodni dvorani. Ljubljanskim nemškutarjem in Nemcem ne dopuščajo menda mirnega spanja triumfi vrednih jim — sonasilnikov po Koroškem. Če je še kdo, ki še ne umeva veleresnega značaja pangermanske ofenzivnosti, temu mora odpreti slednjič oči dejstvo, da so celo v naši Ljubljani, v središču našega naroda, Nemci začeli z ograbljati sodno dvorano in jo profanirati z jezikovnimi provokacijami. Kaj drugzega, nego provokacija je ta, ako v sodni dvorani slovenske Ljubljane, pred slovenskimi porotniki, vspricho slovenskega obtoženca in na prek in prek slovenski razpravi kakov nemškutarški odvetnik naenkrat začne p'edirati po nemški in izjavlja cinično, da on se ne bo oziral nato, da li porotniki umejo ali ne umejo nemški!

Tako se je zgodilo v Ljubljani predvčerašnjim.

Ali tudi te provokacije ne izzovejo slednjič toli potrebne reakcije?!

Narodnostno razmerje na Koroškem.

Ozirom na sedanjost ljuto od strani Nemcev in žnjimi spojene vlade v popolno zatrtje slovenskega jezika na vseh uradih, bo zanimalo čitatelje, ako izvedo nekoliko števil, a te so — da govorimo z bivšim županom tržaškim dr. Domperijem — moške!

Mesto Celovec tvori skupno z okolico eno okrajno sodišče. Glasom zadnjega ljudskega štetja je v tem sodnem okraju 14.557 Slovencev in 43.074 Nemcev. Slovencev je torej 25%. — V sodnem okraju Šmohor je 56.2 odstotkov Nemcev 47.7 pa Slovencev; v sodnem okraju Feldkirchen je 99.4 odstotkov in 0.4 odstotkov Slovencev; — v sodnem okraju Borovlje je 25.9 Nemcev in 74 odstotkov Slovencev; v sodnem okraju Podkloster 31.3 odstotkov Nemcev in 68.6 odstotkov Slovencev; v sodnem okraju Ržak je 12.5 odstotkov Nemcev in 87.4 odstotkov Slovencev; v sodnem okraju Trbiž je 69.7 odstotkov Nemcev in 29.6 odstotkov Slovencev; v sodnem okraju Beljak je 80 odstotkov Nemcev in 19.6 odstotkov Slovencev; v sodnem okraju Pliberk je 16 odstotkov Nemcev in 83.9 Slovencev; v sodnem okraju Doberlaves 0.7 odstotkov Nemcev in 29.7 odstotkov Slovencev; v sodnem okraju Zelenza Kaplja je 15.7 odstotkov Nemcev in 84.2 odstotkov Slovencev; v sodnem okraju Velikovec je 32.2 odstotka Nemcev in 67.7 odstotkov Slovencev; v sodnem okraju Sv. Pavel v Lvaantinski dolini je 90 odstotkov Nemcev in 9.9 odstotkov Slovencev. Razna tega so mali odstotki Slovencev tudi v drugih sodnih okrajih. Čisto nemških je le 7 sodnih okrajev od 28.

Tako govori statistika. A nota bene, statistika kakor jo znajo narodni nasprotniki na tisti absurdni podlagi občevalnega jezika! Po vsej pravici rečemo torej, da je to najnemoralnejši boj, ki ga bijejo nemški krvičniki proti pravu slovenskih Korošcev na sodiščih. Oni so že izkopali grob za našega koroškega trpina in sedaj stezajo zlo-

žinsko roko, ki naj ga pahne v ta grob. Tem svetlejši dolžnost vseh Slovencev je, da prikožijo bratom na pomoč in da zaustavijo zločinsko roko!

Tovarna za cesanje trstike na Munah. (Dopis.) — O nameri c. kr. vlade, da bi na Munah ustanovila tako tovarno je »Edinost« že poročala. Ta namera bo uresničena v kratkem. Tovarna naj bi bila deloma v odškodnino za to, ker zgube Muncel starodavni privilegij za prodajanje kisa po hišah. Ta odškodnina pa bo prav za prav neznatna in c. k. vlada bo morala misliti tudi na druga sredstva, da nadomesti Muncem dosedanja veliki letni zaslužek. Saj bi država sama imela več korist od te tovarne, nego pa Muncel. Ta korist bo — ako gremo mimo vsega drugega — v prvi vrsti obstojala v tem, da se ne bo več, kakor do zdaj, tolikih množin cesane trstike uvažalo iz tujine v Avstrijo. V Avstriji obstoji sedaj ena edina taka tovarna nekje na Češkem. A ta nikakor ne more pokriti potrebščine in za to se vsako leto uvažuje cesane trstike — največ iz Nemčije — v vrednosti nad 3 milijone kron.

Potrebno je, da pojasnimo, kaj je to: »cesana trstika«. Trstiko pozna vsakdo. Pri nas ne raste in zato jo bo moral dovažati Lloyd iz daljnjega izтока (menda iz Siamu.) Iz palčice trstike cesale se bodo s pomočjo posebnih strojev bilke razne debelosti, n. pr. take, kakor jih lahko opazujemo na pletenih stolihi. — A te bilke se ne vporabljajo samo za pletenje pri stolihi, nego na raznovrstne način, n. pr. za pletenje ličnih košaric in sličnega. Iz cesane trstike izdelujejo se sploh najlepše stvari te vrste.

Tovarna na Munah bo imela motor, ki bo gonil 8 strojev, na katerih se bo cesala trstika. V tovarni bo za zdaj na delu okoli 100 ljudi, možkih in ženskih, ki bodo imeli svoj reden zaslužek. — Cesana trstika pa se bo razpošiljala širom vse avstro-ogrške države.

To je torej ena stran tega povsem novega podjetja.

A mnogo bolj važna je druga stran, važna ne samo za Muncel, ampak za ves Podgradski okraj. Ta druga stran je: uvedanje lepe domače industrije. Namera vlade je, da dopušlje v te kraje izurjenih delavcev, ki bodo poučevali v pletenju košaric in sličnega. Za to potrebno cesano trstiko dobivalo se bo prav po ceni v tovarni na Munah. Kdor pozna razmere v Podgradskem okraju, ve dobro, da je prebivalstvo jako potrebno postranskega zaslužka in da bo vedelo (posebno po zmi) prirediti potrebni čas za domačo industrijo. Ako bo dobre volje in marljivosti, bo tudi lepega postranskega zaslužka.

Tu smo v nenavadnem izrednem položaju, da moramo enkrat pohvaliti c. k. vlado. Ako nam je tudi nje zistem skrajno protiven na političnem in narodnem polju, bi vendar ne smela ta protivnost segati tudi na kulturno in gospodarsko leho. In ravno v tem slučaju ne sega!

Radi bi še napisali primero med kakim domačinom, ki meni, da mu je glavna naloga, da služi vladnemu zistemu s političnimi spletkami in med tujcem, ki tudi služi istemu zistemu, ki se pa vsaj v gospodarskem oziru trudi za narod, kateremu je postavljen za skrbnika. Pa — naj zadostuje ta opazka.

Spomenik — brez napisa na grobu duhovnika. Iz sv. Ivana nam poročajo, da so pred kakim poldrugim mesecem na pokopališču pri sv. Ani postavili nagrobni spomenik pokojnemu svetoivanskemu kaplanu Ivanu Zupančiču. Znamenito na tem spomeniku je, da je — brez napisa. A tu treba posebno poudariti, da so svetoivanski župljani raričili — in plačali ta spomenik ter predložili sloven. napis. Vprašanje je torej: zakaj ni nikakega napisa? Kdo je preprečil prereditev napisa, zahtevanega od onih, ki so spomenik plačali?

Spominjamo se, kako se je nedolgo temu mestni svetovalec dr. Rybač britko pritoževal v mestnem svetu, da niti našim mrličem na pokopališču ne dajejo miru. Spomenik pokojnega Zupančiča je priča o tem fanatizmu — na grobeh! Napis, ki ga ni, naznanja svetu, da se ima tržaški Slovan boriti z — barbarstvom.

Iz mestnega proračuna za leto 1904. beležimo, da je namenjenih 10.000 kron za zgradbo naspajališča v Lonjerju, 14.000 kron za pralnice v S. Križu, 8000 kron za zgradbo postranske ceste v Škorklji, 3500 kron popraviljanje lonjerske ceste, 8500 kron za tržišče na Opčinah ter 50.000 kron za pričetek ceste v Škorklji.

Italijanska trobojnica se je pojavila na zidu mestne gimnazije, nasproti protestantski cerkvi. Na omenjeni zid je namreč nepoznana roka vrgla belo, rdečo in zeleno barvo.

Razpisani službi v gozdnarstvu. Na politični upravi Primorja je razpisana služba c. kr. logarja v III. plačilnem razredu, eventualno logarskega (gozdnarskega pomočnika). Služba logarja je spojena z letno plaščo 1000 K, zakonito aktivitetno doklado, potnino 200 K, prispevkom za monturo 50 K, pisarniškim pavšalom 24 K. Služba logarskega pomočnika je spojena z letno plaščo 800 K, potnim pavšalom 200 K in pisarniškim pavšalom 20 K. Obe službi se podeliti provizorično. Prositelji morajo dokazati šolsko naobrazbo, poznanje nemškega ali slovenskega, eventualno italijanskega jezika in dosedanje službovanje. Prošnje nložiti je do 31. dec. na namestništvu tržaškem.

Za makedonske begunce. Včerajšnji izkaz darov je bil pogrešen ter ga danes popravljamo, kakor sledi: Gorup Vekoslav, Prosek 20 K, Josip Gomiljak 5 K, Milivoj Ivanov 10 K, prej izkazanih 420 K 63 st., skupaj 455 K 63 st.

Nadaljni darovi: V kamnolomu g. Ivana Patok in drugod se je nabralo 17 K. — K tej svoti so prispeli s polovico duinarji z opazko: »Naj bi nas posnemali še drugi!« Gregor Istinić 2 K, I. Pižon 1 K. — Skupaj se zgornjo svoto: 474 K 63 st.

Čitalnica pri sv. Jakobu vabi vse p. n. slušatelje »Narodnega vseučilišča« na prihodnje predavanje, ki se bo vršilo prihodnji petek, dne 4. decembra t. l. ob 8. uri zvečer v društveni dvorani, ulica Concordia št. 1 A. (v prejšnjih prostorih »Del. konsumnega društva«).

Predmet predavanja: »Narodno gospodarstvo«, predava gosp. ravnatelj Josip Učakar.

Pripomiti nam je, da je bilo na dosedanjih predavanjih povprečno 45—60 slušateljev in da so bili vsi zelo zadovoljni s predavanji. Vabimo torej vseh, ki hočejo duševno napredovati ter slišati nasvete, ki jim pokažejo pota v boljšo bodočnost, da se udeležijo predavanj v našem »Narodnem vseučilišču«. Na zdajnem predavanju je g. predavatelj, zahvalivši se za udeležbo in pazljivost, vzkliknil: »Nevednost je najdražja stvar na tvetu.«

Da kedo ne izve prepozno, naznanjamo že danes vsem udom in prijateljem, da pride v soboto ob 8. uri zvečer v našo Čitalnico »Miklavž« obdariti pridne in posvariti zanižne. Da se Miklavž prepriča o našem narodnem gibanju, zapeli mu bomo nekaj pesmi ter zasvirali nekaj komadov.

Čitalniški odbor.

Plesalec pozor! »Tržaško-Sv. Jakobska godba« v Trstu otvori tečaj za plesne vaje. Vaje bodo vsako nedeljo od 4. ure popold. do 9. zvečer v društvenih prostorih, ulica Sette Fontane št. 4 (pri gostilni »Al Spazzacchino«), začneš dne 6. t. m., kjer bo sviral tudi kvartet.

Odbor vabi sploh vse ljubitelje plesa, sicer tudi one, ki niso udje.

Sr. Miklavž v Rocolu. — Iz Rocola nam pišejo: Prihodnjo nedeljo, ob 4. uri popoldne obišče naš Rocol sv. Miklavž, da obdari po vrednosti pridne, nedoraste in doraste otroke. Njegovo navzočnost hoče počastiti pevsko društvo »Zvonimir« z lepim petjem, nekateri otroci pa z prijetnimi deklamacijami. — Ker je naš Rocol v narodnem pogledu toli zanemarjan in naše pevsko društvo potrebno ne samo materijalne ampak še v višji meri moralne podpore, nadajamo se obile udeležbe od strani slavne občine iz mesta in okolice.

Za žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija se je nabralo pri izvolitvi župana gosp. Metlika v Klancu 10 K. Bog živi župana in nabiralec! (To je bilo po pomoti zakašnjeno.)

Ponarejeni bankovci. — Opozorjamo naše čitatelje, da so bili včeraj zmenjeni v štirih raznih tobarskih štirje bankovci po 20 kron, ki so bili pozneje spoznani za ponarejene. — Pazite torej o prejemanju bankovcev.

Poskus samomora. Včeraj popoldne okoli 10. ure je 61-letni kočijaž Fran Majcen skočil v morje v Barkovljah. Potegnjena pravčasno iz morja, je bil revež prenešen v tukajšnja bolnišnica. Vzrok tega poskusa je — revščina.

Popravek. Notico natisnjeno v številki od ponedeljka pod naslovom »Krvav pretep«,

moramo popraviti v smislu, da se pretep ni vršil v gostilni. V gostilni so se gostje le pričekali a ona dva ranjenca, sta bila ranjena na ulici, torej izven gostilne g. Marca.

Porotno sodišče.

Včeraj se je vršila pred porotnim sodiščem kazenska obravnava radi zločina ubojstva proti 24-letnemu zidarju Fideleju Faleschini iz Moggio poleg Vidma.

Obravnava je predsedoval sod. svet. Pederzoli; votanta sta bila sod. svet. Crusiz in Codrig; državno pravdnštvo je zastopal dr. Clarić, a branil je tožena odvetnik dr. Coduri.

Toženeo je izvršil zločin v Iki. Dae 6. septembra t. l. zvečer se je nahajal toženeo s tremi svojimi sodeželanji v Miličevji gostilni v Iki. V istej gostilni sta sedela pri drugi mizi domačina Brajkovič in Klarič. Ta poslednja sta prepevala v hrvaškem jeziku, kar je pa Italijanom provzročalo jezo. V tej jezi so, pod pretvezo, da sta jih Hrvata žalila, vstali od mize ter odšli iz gostilne. A kmalu zatem se je Faleschini, ki je bil najbolj srborit, vrnil v gostilno, kjer je Klariča zabodel z nožem v prsi ter mu zadal težko rano, vsled katere je Klarič umrl 17 dni pozneje, t. j. dne 23. sept.

Na tu opisanem dogodku sloni obtožnica. Toženeo se je včeraj opravičeval, trdivši, da je Klariča ranil v silobranu. Pri povedoval je, da se je on vrnil v gostilno, da bi vprašal Klariča in Brajkoviča, zakaj da sta žalila njega in njegove tovariše. A komaj je bil pristopil h Klariču, že ga je bil ta udaril s pestjo preko glave ter ga prijel za prsi. Da bi se ubranil Klariču je potegnil iz žepa nožič ter z istim sunil nasprotnika v prsi. Na to da je Klarič pograbil stol, ga z istim udaril ter ga podrl na tla.

Ker pa toženeo pred preškovanim sodnikom ni govoril nikdar o vdarcu prejetem od Klariča, ga je predsednik vprašal, zakaj da ni tega prej povedal, na kar je toženeo izjavil, da ni hotel tega povedati, dokler ni vedel, da je Klarič umrl. In sicer je molčal o udarcu radi tega, ker se je nadejal, da mu bo ranjeni Klarič odpustil.

Na to so bili zaslišani kot priče Ljunt Zamola, ki je bil v družbi s Faleschinijem; Amadej Pascutti, orožnik, ki je aretiral Faleschinija; Katarina Milič, v čije gost'ni se je izvršil zločin; Fran Milič, soprog prejšnje; Marija Klarič, vdova pokojnega Klariča in Ivan Brajkovič, ki je bil v družbi s Klaričem. Najzanimivejša je bila izjava tega poslednjega, kateri je bil edini prisoten vsemu dogodku. Brajkovič je dejal, da ni res, da bi bil Klarič udaril Faleschinija s pestjo po glavi, marveč, da je Faleschini prišel v gostilno ter pozval Klariča, naj bi šel ž njim na cesto. Klarič da je vprašal Faleschinija, čemu da ga pozivlja na cesto a Faleschini da ga je takoj sunil z nožem v prsi. Še le potem da je Klarič pograbil stol ter se postavil v bran. On in pokojni Klarič nista sploh nič prepevala pred pretepom.

Sodni dvor je stavil porotnikom eno samo vprašanje: tiče se zločina ubojstva.

Zatem je govoril zastopnik državnega pravdnštva, kateri je utemeljeval obtožbo, dokazovaje, da zločin ni bil izvršen v silobranu. Sledil mu je branitelj dr. Coduri, kateri je bil seveda nasprotnega mnenja.

Porotniki so pa pritrdili stavljenemu vprašanju z 8 glasovi proti 4. Na podlagi tega pravoreka je bil Faleschini obsojen na 4 leta težke ječe, poostrene s postom vsake 3 mesece.

Zadnje vesti.

Povodenj v Bosni.

ZADER 3. Valed naraslega morja in slabega vremena je poplavljenih veliko hiš v Metkoviću. Promet parnikov je nemogoč. — Parnik Yason je ponesrečil. Iz Mostara so poslani na pomoč pijooirji.

Iz liberalne stranke na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 3. Deset poslancev Saksonev je prijavilo svoj vatop v liberalno stranko.

Trgovina.

Borzna poročila dne 2. decembra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.06—19.08 $\frac{1}{2}$, angleške live K 23.94 do 23.98, London krates termin K 239.50—240.10, Francija K 95.05—95.35, Italija K 95.15—95.45, italijanski bankovci K 95.15—95.45, Nemčija K 117.05—117.35, nemški bankovci K 117.00—117.30, avstrijska ednota renta K 100.40—100.70, ogrska krona renta K 98.30—98.60, italijanska renta K 101.90—102.30, kreditne akcije K 686.—688.—

državne železnice K 675.—678.—, Lombardi K 88.—90.—, Lloydove akcije K 745.—755.—, Srečke: Tisa K 329—332.—, Kredit K 478 do 482, Bodenredit 1880 K 294.—299.—, Bodenredit 1889 K 288.—293.—, Turške K 143.—do 145.—, Srbske 2 $\frac{1}{2}$ % K —.—

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) 3 $\frac{1}{2}$ % francozka renta 98.45, 5 $\frac{1}{2}$ % italijanska renta 104.15, španski exterior 90.75, akcije otomanske banke 605.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice —.—, Lombardi 92.—, unificirana tuška renta 88.52, menjice na London 251.90, avstrijska zlata renta 102.50, ogrska 4 $\frac{1}{2}$ % zlata renta 102.—, Länderbank 475.—, turške srečke 138.75, parizka banka 11.36, italijanske meridionalne akcije 684.—, akcije Rio Tinto 12.23, Trdna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 89 $\frac{1}{4}$, Lombardi 3 $\frac{1}{2}$ %, srebro 26 $\frac{1}{4}$ %, španska renta 90, italijanska renta 103.—, tržni diskont 3 $\frac{1}{16}$ %, menjice na Dunaju —.—, dohodki banke —.—, izplačila banke —.—, Trdna.

Tržna poročila 2. decembra.

Budimpešta. Pšenica za april K 7.57 do 7.68, Rž za april K 6.61 do 6.62, za maj —.— do —.—, Oves za april K 5.48 do 5.49, za maj K —.— do —.—, Koruza za maj K 5.14 do 5.15.

Pšenica: ponudbe srednje —.—; povpraševanje: slabo, neživahno, nekatera boljša nekoliko stotnik znižanja. Druga žita mlčno. Vreme: blago.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za december 32 $\frac{1}{2}$ %, za marec 33 $\frac{1}{2}$ %, za maj 33 $\frac{1}{2}$ %, za september 34 $\frac{1}{2}$ %, vzdržano; kava Rio navadna loco 28.81, navadna reelna 32.35, navadna dobra 36.38.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 40.25 frk., za marec 41.— frk.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za december 16.80, za januar 17.15, za marec 17.45, za maj 17.60, za avgust 17.80, za oktober 18.10. Stalno (Vreme: zmirlina).

London. Sladkor iz repe surov 8 $\frac{1}{2}$ %, Sh. Java 9.04 $\frac{1}{2}$ %, Sh. Stuzovito.

Sladkor, tuzemski. Centrifugalpile, promptao K 64.50 do 66.50, za september K —.— do —.—, dec.-avg. 64.50 do 66.50, Concass in Melapile prompto K 70.— do 71.—, za sept. K —.— do —.—, dec.-avg. 67.30 do 67.80.

Pariz. Rž za tekoči mesec 14.95, rž za januar 14.95, za januar-april 14.90, za marec-junij-april 15.— (mirno). Pšenica za tekoči mesec 20.65, za januar 20.65, za januar-april 20.65, za marec-junij 20.80 (stalno). — Moka za tekoči mesec 28.40, za januar 28.40, za januar-april 28.10, za marec-junij 28.— (stalno). — Repično olje za tekoči mesec 53.—, za januar 53.25, za januar-april 53.25, za maj-avgust 53.25 (mirno). Spirit za tekoči mesec 39.75, za januar 39.50, za jan.-april 39.50, za maj-avgust 40.— (trdno). — Sladkor surov 88 $\frac{1}{2}$ %, uslo nov 23—23 $\frac{1}{2}$ %, (mirno), bel zatekoči mesec 26.—, za januar 26.25 (stalno) za januar-april 26.50, za maj-avgust 27.50, rafiniran, 57 $\frac{1}{2}$ —58.— Oblačno.

Žrebanje turških srečkov.

Glavni zgoditek 600.000 frankov odpada na št. 1,044,124; 60.000 frankov dobi št. 1,631,090; po 20.000 fr. dobiti številke 80,809 in 519,498.

Trgovina se zaklanja prišči.

Včeraj je bilo pripeljanih na trg 106 prašičev, od kojih se je prodalo 80 glav. — Cena boljši vrsti je bila K 114, slabši vrsti pa 100 do 104 K. — Kupčija je bila zelo slaba in to valed trajajočega deževnega vremena.

Oglas.

Županstvo občine Dekani, razpisuje službo občinskega tajnika z letno plačo 1200 kron, prosto stanovanje in druge nagrade, skupnem znesku 260 kron. Prosilci se morajo izkazati z dobrimi spričevali in znanja slovenščine, italijanščine, zglasiti se je do 15. decembra 1903.

Ivan Pavlič, župan.

Tovarna pohlštva

Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 52. A. —
(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!
ZALOGA
pohlštva
dobro poznane
tvarne mizararske zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poroštvom
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohlštva primorske dežele.
Solidnost zjamčena, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-
peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobna, me-
dural sestav. Konkurenčno cene.
Album pohlštov brezplačno.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ZAHVALA.

Podpisane družine izrekajo tem potom svojo najglobljo željo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem, rodoljubom in znancom, ki so prihiteli izkazati poslednjo čast nepozabnemu njihovu

Andreju.

Posebno zahvalo izrekajo preč. duhovščini, uglednemu pevskega društva »Adrija« za pevanje žalostink, in gospicam nositeljicam vencev.

BARKOVLE, dne 2. decembra 1903.

Zalujoče družine Pertot-Starč-Milič.

Kašelj - Katari

Dobreznane katramate paštilije Ravasini, koje se izdelujejo z izvlečkom kemično čistega norveškega katrama, imajo same na sebi že med cinalno moč, dobro zdravijo vsakovrstne kašelj, vse bolezni dihalnega organa ter zlasti odpravijo katarc, bronhijalne, želodčne in žrelne zaslužke.

Ena škatlica z navo lila 80 stot. Zahtevati je le paštilije z vzganim imenom »Ravasini« ter zavrčati vsakovrstna ponarejanja. Po pošti pošilja proti povzetju najmanj 3 škatlice.

Glavna zaloga: Lekarna Ravasini v Trstu.

Vdobjaju se v TRSTU v lekarnah: Antoniazza Škedenj, Bissolotto Ponterosso, Guener ulica Giulia, Jeroniti ul. Caserma, de Leidenburg pri javnem vrtu Leidenburg trg S. Giovanni, Picciola Bar. vecchia, Serracolo ul. Pesce, Sattina Corso, Vidali v Vardabasso pri sv. Antonu nov.; v GORICI: Cristofolletti in Pontoni; na REKI: Prodani in Schindler, in v glavnih lekarnah v Avstro-Ugerskej.

Naznanilo.

D. Zalaznik Kanfanar preskrbuje že več let let vinski trgovcem in gostilničarjem nakup vina in pošilja tudi malim odjemalcem naravna istrijska vina po nizki ceni.

Stvarna pojasnila brezplačno. Narodna gostilna in prenočišče vlastni hiši nasproti postaje.

Zaloga glinastih pečij

v različnih velikostih načrtih in barvah ter raznovrstnih plošč za prevlečenje štedilnih ognjišč iz ene prvih čaških tovarn. Zelo trpežno blago, cene zmerno. Postavljajo se tudi štedilna ognjišča in sprejemajo vsakovrstne poplave.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi priporoča se najoprijeti.

PETER VERČON

TRST. — Ulica Chiozza št. 14. (skozi dvorišče).

Mnogo denarja!

do 1000 kron na mesec zamo-
rejo častno zaslužiti osebe vsa-
kega stanu, (tudi kot postran-
ski zaslužki).

Natančneje pod »Reel 107«
na Annonces - Abthe lung des
MERCUR, Stuttgart, Bergstr.

Prodajalnica rokovic in kravat.

A. HUBMAN
TRST Corso št. 19. TRST.

Rokovice glave, pive vrste za gospe, 2

gumba po gld 1. —

3 gumbi po gld 1.20

Rokovice iz švedske ali bele kože za prati,

3 gumbi po gld 1.20

Rokovice glave z volneno podlago za gospe,

3 gumbi po gld 1.60

Rokovice od čiste volne gld —.80

Rokovice glave za gospe (angleške vrste)

po gld 1.30 do 1.40

Rokovice pristne angleške po gld 1.80

Rokovice za častnike gld 1.10, podčastnike

70 novč.

Rokovice angl. od kože gld 1.80

Rokovice glave, dvojni šev 1.40

Izbor kravat najnovejše mode.

„Ciprija Parizien“ prah za gospe trdke Kielhauser

v Gradcu po 10 novč. zavitek.

Pranje in popraviljanje rokavic v 24 urah.

NB. Rokovice se poškušajo ter spreje-

majo naročilo po meri.

Pavel Gastwirth

Trst, ulica Madonnina 3.

Zaloga pohištva, popl. in h. sob.

Dunaj—Trst.

Železno pohištvo, zrcala iz Belgije. —

Podobe v izboru in tapetiraja. — Ure, s-

valni stroji za dom in obrt po najugodnejših

cenah.

Anton Skerl

mehanic

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in ci-
lindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje.

Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

Specijaliteta:

Priloge za točenje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se proda-

fajo vsi predmeti tudi na mesečne obroke.

Precizijska ura sestav Bonheur

so najboljšega teka in
popolnoma plovčate vi-
teške remont. ure na
sidro, hermetično za-
tvorjene tako, da je
precizijsko koleje ob-
varovano pred menja-
jo čisto temperaturo.

Jeklena remont. K 9.

ravno taka na sidro, 15
rubinov, z vidnim tekom na sidro na kazalu,
5 letnim pismenim jamstvom za obojestrni tek,
od jekla K 19.—, od srebra K 23.—, od
dvojnatega double z a a (okrovje prevlečeno
z pristnim zlatom tedaj ne porušeno) z traj-
nim jamstvom za zlati lesk K 22.—, od 14
karatni. zlati K 60.—. Ura na sidro za dame-
posebno ploščana »Bonheur« ra f. kakovosti
K 31.—, od srebra K 37.—. Veržice od
dvojnatega double z a a v modernih oblikah
po K 6.—, 8.— in 12.— in sicer po teži.

Sestav Roskopf, od niklja, remont. ura.
K 6.—, ravno sta na sidro, potent K 8.50,
z dvojnatega pokrovoma od srebra »Roskopf«
K 14.50.

Vd biva se po poštnem povzetju od to-
varniške zaloga

M. RUNDBAKIN, Dunaj, IX. Bergg. 3.
Rizik je izključen, ker se sprejme kar ne uraja.

Tovarna za cementne plošče

ANDREJ STOLFA

Trst. — ulica dell'Industria št. 1. — Trst.

Cementne plošče uredene od 25 in 33
cm, šestvoglne plošče od 20 in 25 cm
po K 2.— □ m.

Plošče v rsnjih po dogovoru. — Se ne
hoji nikake konkurence bodisi glede cene ali
kakovosti blaga.

30 malih stanovanj

z eno sobo in
2 sobami in eno
kuhinja se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia
v hišah Stolfa. Pisarna v ul. Giuliani št. 20A, 1.
nadstr. od 1—2 in 5—7 pop.

Urar F. Pertot

Trst ulica della
Poste 3, vogal ul.
Torre bianca Prodaja srebrne ure od 3 gld.
naprej, zlate ure od 8 gld. naprej. Izbor stan-
skih ur, regulatorjev i. t. d. Pop avlja vsako-
vrstne ure po jako zmerni ceni.

Visokošolec

podučuje vse gimnazijske
predmete v slovenskem, liš-
kem in hrvaškem jiku. Nasedo polzovc uprava »Ed.«

Alojzij Svagel

TRST - Ul. Farneto 8. - TRST

priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-
nijalij, vsakovrstnega olja, najfineje-
testenine po jako nizkik cenah, na-
dajle moko, zito, kavo, sladkon.

Razpošilja blago tudi na deželo
bodisi na drobno ali debelo.

Cenike na zahtavo franko.

Zahtevajte

bogato ilustrovani cenik pariškega blaga od
gumija ki obsega jako zanimive novosti ter
se pošilja gratis in franko.

Gummiwaaren Etablissement J. Schwarzmande

L. DUNAJ, Rothenurmstrasse 2.

Promet s čeki in nakaznicami.

A. Thierry-ja pravo stolistno mazilo

je najjačje mazilo, ki z korenito uporabo
blaži bolečine, jih hitro zdravi ter odpravlja
vse prirasle izrastke na človeškem životu.
Je za hribolazce, kolesarje, jezdece neob-
hodno potrebno. Po pošti franko 2 lončka K 3.50.

Lekarna „Pri angelju varhu“ A. THIERRY-ja v Pregadi
pri Rogatecu-Sauerbrunn.

Naj se izogibljie ponarejanj ter pazi na lončku utisnjeno varnostno znamko.
Priporoča se jemati to mazilo vedno za vsak slučaj na potovanja.

ALTERNERSO

Nova trgovina z izgotovljenimi oblekami.

Rudolf Aleks. Varbinek

zaloga glasovirjev

najboljših tu- in inozemskih tovarn

Borzni trg št. 2. II. nadstropje

(nasproti sladčicarne Urbanis).

Razposojevanje, menjava, prodaja proti takojšnemu plačilu, kakor
tudi na obroke.

Konkurenčne cene

Zlatar

DRAGOTIN VEKJET

(G. Vecchiet).

TRST. — Corso št. 47. — TRST.

Priporoča svojo na novo stvorjeno prodajalnico zlata-
nine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema vsakovrstne
poprave zlatih in srebrnih predmetov ter žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerno.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1,000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Fromese izdaja k vsakemu šrebanju

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnačuje zapale
kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavicje.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni
izgubi.

Priloge za točenje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se proda-

fajo vsi predmeti tudi na mesečne obroke.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do

dne vzlaga.

Promet s čeki in nakaznicami.